

Närvarande

Birger Risberg, VMF Nord
Håkan Rönnbäck, VMK
Lars Björklund, VMU
Lennart Stenquist, Stora Enso
Maria Nordström, Skogforsk
Mats Boström, Norra Skogsägarna
Mattias Thafvelin, SDC
Patrik Bäckström, Sveaskog
Peter Eklund, Biometria
Svante Wikner, SDC
Tony Axelsson, Såg i syd
Magnus Hedin, SDC
Lars Svensson, Rödins Trävaror
Byström Jan, SCA
Roger Andersson, Södra Skogsägarna
Kjell Johansson, Moelven Skog (ej dag 2)
Mattias Forsberg, Sveaskog (ej dag 2)
Anders Svensson, VMF Syd
Anders Berggren, Mellanskog
Mats Hansson, SDC (ers Anders Åkre)

Ej närvarande

Thomas Agrell, Sydved
Mikael Norberg, E.ON
Katarina Mowitz, VMF Qbera

Protokoll RMR

Datum 2018-11-20 -- 21
Tid Tis 20: 15.00 – ca 17.00
Ons 21: 08.00 – 12.00
Plats Krusenbergs Herrgård

1 Mötets öppnande

Ordföranden Patrick Bäckström hälsade alla välkomna och förklarade mötet öppnat.

Birger Risberg kommer att gå i pension vid kommande årsskifte. Ordförande uttryckte branschens stora uppskattning för Birgers insatser i RMR genom åren.

Mats Hansson, SDC, deltar på mötet som ersättare för Anders Åkre. F o m årsskiftet är Mats ny tjänsteansvarig för Redovisning på Biometria och ersätter därmed Anders Åkre i RMR. Anders Åkre återgår därmed till sin ordinarie tjänst som affärsarkitekt.

2 Val av justeringsmän

Justerare ska ha protokollet inom fem arbetsdagar. Protokollet anses därefter vara justerat efter tio dagar även om inget svar kommit.

Beslut: Lars Svensson och Mats Boström valdes att jämte ordförande Patrick Bäckström justera dagens protokoll.

3 Fastställande av agenda

Lennart Stenquist föreslog att ämnena färskhet och kollektivstruktur särskilt ska diskuteras vid punkt 8 klassning av massaved i prima/sekunda.

Beslut: Med dessa tillägg fastställdes agendan.

4 Föregående protokoll

Punkt 10 – Ersättningsgrundande skördarmätning

Att kunna välja alternativet stock eller stam som kontrollenhet var ett beslut, inte endast en informationspunkt.

Punkt 11 – Tillgång till bilder från övervakningskameror/bilder

Beslutet har tagits emot av Biometria Utveckling och IT. När tiden är mogen kommer den att hanteras.

Beslut: Med dessa ändringar/tillägg fastställdes föregående protokoll.

5 Reflektioner från gemensamt möte

Från förmiddagens gemensamma rådsmöte hade 5 frågor skickats med.

5.1 Gemensamma visionen och därefter en prioriteringsplanering – hur får vi till detta?

RPT har under hösten genomfört ett visionsarbete som RMR och IT-rådet behöver ansluta till. Ordföranden för råden har tillsammans med Magnus H haft ett inledande möte om formuleringen av en gemensam vision. SDC har inventerat pågående uppdrag och projekt vilket visades på det gemensamma mötet. Mer tid behövs för att formulera visionen och det är en rimlig förväntan att få till detta under våren.

Ett närmare samarbete med Skogforsk är till stor nytta för branschen och bör beaktas när både vision och prioriteringar formuleras. Även andra aktörer/partners kan vara intressanta på samma sätt.

5.2 VP våren 2019 – är alla råden överens om prioriteringen?

Biometrias styrelse har uttryckt en övergripande prioritering för 2019:

- VIOL 3
- Digitala kedjan
- Fortsatt rationalisering av mätplatsen (fortsätta utrullningen av fjärrmätning)
- Minska spridningen i mätningen

Med detta som utgångspunkt har SDC föreslagit att Biometrias VP för första halvåret 2019 ska omfatta:

- Fjärrmätning
  - CIND
  - Mabema
  - Bild-rigg (SDC)
  - Mottagningskontroll – transportör
  - Differentierad prislista
- Prima sekunda hela vägen
  - Process
  - IT-stöd
  - Instruktioner
  - Kontroll
  - Färskhet på råvara
  - Branschkommunikation
- Utbytesprognoser
- Labs

PiiA - virkesegenskaper baserat på skördardata (MH)

Det framgår inte att arbete med typgodkännanden ingår. RMR förutsätter att detta finns med och ligger utanför dessa rubriker.

RMR bekräftar den föreslagna prioriteringen på den nivå den är formulerad. Samtidigt påpekades att det inte går att utläsa vad som egentligen ska göras eller hur mycket tid som kommer att användas.

När det gäller utbytesprognoser förutsätts att det blir en finansiering av aktiviteten som gör att förnyelsen inte påverkas. Styrelsen har beslutat att Biometria ska bygga detta.

5.3 Debiteringsmodell för extraprojekt

Med det ekonomiska läget som gäller så är det snarast nödvändigt att hitta en modell för extern finansiering om utveckling parallellt med förnyelsen ska vara möjligt. Efter diskussion konstaterades att RMR på det här mötet inte tar ställning till hur en sådan modell ska utformas. Exemplet med för Utbytesprognoser som visades på det gemensamma mötet kan absolut vara ett alternativ.

5.4 Utbytesprognoser med eller utan behörighetsstyrning?

RMR anser att det måste vara behörighetsstyrt och att den som äger informationen aktivt måste ge sitt godkännande om den ska få användas i ett underlag för andra intressenter. Vi kan inte utgå från att alla ska dela allt.

5.5 Typgodkännanden – självprioriterande och tillsätta resurser efter behov eller takt efter bestämd mängd resurser?

Flera av de typgodkännanden som idag är aktuella kan sorteras in under punkterna i förslaget på VP för 2019, särskilt under fjärrmätning. Dessa blir då med automatik prioriterade. Övriga typgodkännanden och där det återstår utveckling/aktiviteter är de som i första hand rör sågtimmer och biobränsle. Att dessa som en konsekvens skulle läggas på is på obestämd tid behöver vara ett noga övervägt och förankrat beslut.

Det är inte ovanligt att en betydande del av jobbet som sorteras in under rubriken typgodkännande i praktiken är att medverka till utveckling av nya metoder och utrustning för mätning. Historiskt har vi varit för snälla här och utveckling tar ofta mycket tid. Detta bidrar till bilden att det tar lång tid. Det är viktigt skilja på typgodkännande och allmän utveckling. Det förstnämnda ska vara väl förberett och gå fort medan utveckling kan ta längre tid.

Vi har senaste åren lagt mycket resurser på detta. Det borde finnas potential att rationalisera processerna och förutsättningar för detta förbättras med bildandet av Biometria.

En anledning till frågeställningen kan vara att det är otydligt hur mycket arbetet med typgodkännanden faktiskt kostar. Det vore önskvärt att löpande kunna följa upp hur mycket tid som har läggs på olika uppdrag.

6 Beslutslistan

46 Kontrollanvisningar för olika typer av vågar

Kontrollanvisning för kranspetsvågar avhandlades på föregående möte och fastställdes 20181001. Kring dynamiska fordonsvågar finns idag ingen aktuell efterfrågan. Punkten stängs därför på beslutslistan.

74 Omräkningstal ajourhållning

Utredningen av hur omvandlingstal hanteras idag har gått vidare till Förnyelsen som en input i kravarbetet. I VIOL 3 kommer det bli en tydligare styrning av vilka omvandlingstal som får/kan användas. Fram till dess kan det vara anledning att hålla koll på om något tokigt omvandlingstal börjar användas. Idag görs detta av VMF och den bevakningen behöver följa med in i Biometria. Bevakas hur ev VMF-visa skillnader kommer att påverkas. Lyfts in i ordinarie verksamhet på Biometria. Med hänvisning till det arbete som utförts och hur resultatet från detta har hanterats/adresserats anser RMR att punkten kan stängas på beslutslistan.

75 Tillgång till historiskt data i KUPP

Inget nytt, detta kommer att tas upp längre fram i arbetet med VIOL 3.

77 Beräkning av kontrollresultat då stickprov tas ut i flera steg

Det återstår endast en punkt på aktivitetslistan vilket är att detta ska införas i VIOL 3. Överlämning av dokumenten har gjorts till kravarbetet i förnyelsen. Punkten stängs på beslutslistan.

Beslut: På beslutslistan stängs punkterna 46, 74 och 77

7 Information från Nomenklaturgruppen

Inga förändringar i kodboken.

8 Klassning av massaved i prima/sekund

(De frågorna som anmäldes om färskhet och översyn av kollektiven finns under punkten Övriga frågor)

På det gemensamma mötet på förmiddagen presenterades den övergripande statusen inför starten av prima/sekunda. RMR tittade närmare på den plan som finns framtagen med aktiviteter inför 2019-08-01:

Tidsplan för infoaktiviteter inför införandet av prima-sekunda												
	2018				2019							
	öre okt	okt	nov	dec	jan	feb	mar	apr	maj	jun	jul	
Kampanjwebb	Planering och design		Lansering		Kompletteringar							
Referensgruppsmöten (info-gruppen)			Månatliga möten?									
Press												
Kortfattade info-artiklar rikspress	Land, ATL, Skogseko m fl			Login								
Uppföljning rikspress							Prel Skogseko					
Artiklar i medlemstidningar												
Internutbildning Biometria												
Nya mättningsinstruktioner							Ktr-mätare, distr.ledare			ord. mätare		
IT-stöd, IRIS och KUPP							Ktr-mätare, distr.ledare					
Info/utbildning VMF Latvia + Estonia												
Webinarier												
Inbjudan till företag												
Aktiviteter utöver information												
Kompletterande dubbelklassning				Bok etc								
Anpassning av VIOL 2			Utredningar		release	fler "kundcase"						
BI för kontrollresultat			Kub inkl traves kvalitet									
Fördjupning tåg/båt-kollektiv				mav.kom m.fl.								
Kompletterande dubbelklassning												
Pilot Vallvik					Start?							
Förstudie ktr via ny travbedömning												

Den gruppering som arbetar med information är Fredrik Hansson, Fredrik Swahn, Lars Björklund och Lena Kjellberg.

Närmast i tid är att formulera artiklar som ska publiceras på kampanjwebben och i företags- och branshtidningar. Virkesmätare behöver utbildas och det har också identifierats ett antal Anpassningar som behöver genomföras i VIOL 2 inför starten 1/8 2019.

Vissa större affärer, som omfattar tågsätt eller båtlastar, omfattas ej. För dessa kommer, precis som idag, andelen vrak att bestämmas på uttagna stickprov. Det behöver klargöras huruvida de förändrade instruktionerna för prima/sekunda påverkar den inhemska mätningen i Baltikum.

Förberedelser pågår för att starta ett försökskollektiv även på Vallvik. Intresseförfrågning har kommit även från fler håll. Resultat och slutsatser från de försök med dubbelklassning som pågår och ska startas ska göras tillgängliga för alla via kampanjwebben.

På www.primasekunda.se finns ett informativt bildspel.

9 Information från VMU

9.1 Information från Massavedskommittén

Utöver prima/sekunda har man på massavedskommittén avhandlat frågor som:

- Xylometermätning
  - Kommittén uttrycker fortsatt intresse i frågan
- Färskhets
  - Det finns ett stort intresse och höga förväntningar (se även under övriga frågor)
- Status på fjärrmätning, CIND, Mabema
- Övervakning av mätning/provtagning c-flis
- Samordning av längdkrav för fallande längder
  - I RGN där frågan varit mest aktuell går åsikterna isär. 1/3 vill behålla dagens undantag, 1/3 vill inte behålla och 1/3 tycker inte att det har någon betydelse. Frågan har inte bottnats i Massavedskommittén och RGN kommer att upplösas i och med Biometria. Den fortsatta hanteringen av instruktioner hamnar på tjänsteområdet Mätning på Biometria

9.2 Information från Sågtimmerkommittén

Sågtimmerkommittén har sitt nästa möte 5-6 december och det som idag är på agendan är:

- Topprotmätningen för sågtimmer
- AI för träslag och defekter
- Kvalitetsbestämning vid kollektivmätning
- Automatisering: semiautomatisk klassning, krökmätning, diameter under bark

9.3 Information från Biobränslekommittén

9.3.1 Begärd kontroll

För att förbättra möjligheten att begära kontroll, främst vid torrhaltsprovtagning, vill kommittén se förändringar i regelverket. Idag krävs tillresta kontrollmätare. Ett förslag är att låta ordinarie mätare utföra förnyad provtagning.

Ett första steg är då att ändra detta i normerna och Biometria får se till att frågan hanteras vidare.

9.4 Travvis klassning av massaved

Kommittén föreslår att införa samma typ av klassningsförfarande för bränsleved som nu kommer för massaved med p/s. Förslag har tagits fram på komplettering av tabellen för gränsvärden.

9.5 Krav för Certikonto

Certikonto idag bara för VMF-mätt virke. Detta pga krav på tredjepartskontroll. Kan inte Skogsstyrelsen ses som tredje part? Skulle öppna för att fler mätande företag kan nyttja certikonto.

Styrgruppen som skapades för certikonto när systemet byggdes har ibland kallats in när olika frågor dykt upp. Det är ett lämpligt förfaringsätt i det här fallet.

Kommittéerna har enligt arbetsordningen möjlighet att komma med förslag till RMR. Det vore dock bra om frågorna har beretts innan RMRs möte så att det också finns färdiga förslag på fortsatt hantering.

Beslut: Biometria får ta frågorna vidare rörande 1. Begärd kontroll på trädbränslemätning 2. Travvis klassning av bränsleved och 3. Krav för certikonto

10 Beslut och information från VMK

10.1 Normer för kontroll av virkesmätning och virkesredovisning - statistikbilagan

Håkan gick igenom förslaget på förändringar i statistikbilagan som går ut på att gå från kvotskattning till differensskattning. I praktiken blir det en marginell skillnad i resultatet, fördelen är att det blir lättare att beskriva och förklara.

Det påverkar ett antal system och införande kommer att ske när det finns systemstöd

Beslut: RMR godkänner ”Normer för kontroll av virkesmätning och virkesredovisning” där fr.a. statistikbilagan kompletterats med de delar som rör uppföljning av kontrollresultat: 1) då stickprov tas ut i flera steg samt 2) fördelning av trädslag/diameter vid travmätning. Ändringarna införs när det finns systemstöd. Dessutom övergår man vid utvärdering av virkesmätningens osäkerhet från kvotskattning till differensskattning.

10.2 Information

Under oktober har 4 typgodkännanden utfärdats:

- Mabema - automatisk travmätning av grantimmer, fallande och standardlängder
- Microtec – Längd och diameter på bark
- Microtec – Metall med röntgen
- Microtec – Utbytesförlust

Arbete med typgodkännanden pågår avseende:

- Mabema GPV
  - Automatisk diameterfördelning, i trave
  - Fjärrmätning, kvalitet med färgbilder

- CIND
  - Autom. mätning av fordonstraves mått
  - Automatisk diameterfördelning, i trave
- Finnos, ubf, toppdia ub och metall
- RemaSawco Oy (fd. Limab)
- RemaSawco AB
- Mantex
- SDC/Forefront Consulting
  - Mätn av travmått mha objektidentifiering

10.3 VMK:s framtida roll

Håkan refererade ur protokollet från VMK-nämndens senaste möten. Man har bl a diskuterat VMKs roll på sikt i relation till Biometria, t ex vad gäller fristående och mandat.

Nämnden kommer i vår troligen att omformas till VMK:s styrelse.

Nämnden betonade vikten av att man även fortsättningsvis får bra underlag för sina diskussioner och beslut, i form av uppföljningar, särskilda undersökningar etc., vilket även anställda på Biometria i viss omfattning behöver hjälpa till med. Nämnden ansåg att det även framåt är viktigt att VMK deltar aktivt i arbetet med att lägga fast kravnivåer för mätningstekniska tester.

10.4 VMKs VP 2019

Det är en hel del praktisk formalia att hantera i och med de förändringar som kommer med bildandet av Biometria. VMK kommer bli VMK ek för och VMK-nämnden blir styrelse. För att markera oberoendet kommer VMK ek för att ha en egen hemsida och egna mailadresser. Man kommer att dela kontorslokaler med Biometria i Uppsala och i vardagen delta i bl a Biometrias informationsmöten. VMK ek för kommer att bestå av 2-3 heltidstjänster.

11 Övriga frågor

11.1 Kollektivöversyn

Det finns två olika perspektiv på frågan som är i luften. Det ena hör till starten 1/8 och handlar om vilka förberedelser som måste göras avseende befintliga kollektiv. Det andra perspektivet är hur användningen av kollektiv kommer att se ut på längre sikt.

I det kortare perspektivet handlar det om att så snart som möjligt klara ut hur kollektiven ska läggas upp, dv se över kollektivens storlek, frekvens mm. Detta måste anses ligga hos de funktioner som idag ansvarar för att lägga upp kollektiv, och senare där dessa personer återfinns i Biometria. Om möjligt kan övergripande rekommendationer komma från den nationella arbetsgruppen. Detta ska då publiceras på kampanjwebben och ev via andra kanaler.

I det längre perspektivet finns ett intresse i att ta reda om tillämpningen av kollektiv kan/kommer att förändras på något sätt. Som exempel är kapaciteten i mellansverige vad

gäller MAS på gränsen till att man behöver investera i en till. Om antalet stickprov går ner så behövs inte det.

Efter längre diskussioner enades mötet om att engagera Skogforsk i ett uppdrag för att ur statistik- och noggrannhetsperspektiv belysa kollektiven. Som ett förtydligande ska uppdraget inte vara ur ett affärsmässigt perspektiv. En uppdragsbeskrivning och därefter en finansiering behöver fastställas.

RMR utser en följande att skriva ett direktiv:

- Lennart Stenquist
- Roger Andersson
- Maria Nordström
- Patrick Bäckström

Direktivet ska vara klart före årsskiftet.

Beslut: Lennart Stenquist utses som sammankallande för att skriva ett direktiv i syfte att i ett längre perspektiv se över kollektivstrukturen.

11.2 Färskhet

Det finns ett stort intresse runt virkets färskhet och detta aktualiseras i och med fjärrmätningen där virkesmätaren inte kan avgöra det på samma sätt som när man står på plats när bilen ankommer mottagningsplatsen. Det behövs idag andra verktyg än näsa och yxa. De grundläggande behoven är i huvudsak:

1. I efterhand kunna följa upp hur lång tid det har gått från avverkningen till ankomsten till industri
2. Vid ankomsttillfället kunna sortera virket beroende på färskhet
3. Nyttja informationen för transportplanering/-styrning

En längre diskussion tog vid om bl a om ansvaret för att leverera information om tidpunkt för avverkningen skulle kunna läggas på leverantören. Det vore önskvärt men i dagsläget finns inte rutiner eller system för detta på plats.

Om man skördarrapporterar till SDC så finns goda förutsättningar för att klara punkten 1 eftersom informationen om både avverkningsdatum och ankomst till industrin finns ”inom fyra väggar”. Om man inte skördarrapporterar till SDC kan det ev gå att hitta en tillämpning via uppgiften fällningsvecka på virkesordern. Det ställer dock krav på rutiner och disciplin att registrera informationen. I båda fallen tillkommer att kunna sammanställa och följa upp informationen. Om punkt 1 ovan är löst finns förutsättningar att gå vidare och titta på punkt 2.

Diskussionen landades inte men ansatsen för fortsättningen bör vara att det är leverantörens uppgift att tillhandahålla informationen och att det är i den processen en tillämpning ska hittas.

SDC/Biometria har ett ansvar för att proaktivt komma med förslag på möjliga lösningar, både på kortare och längre sikt, medan branschen ansvarar för eventuella affärsmässiga överenskommelser.

12 Kommande möten

2019-02-26 09.30-16.00	Enskilda rådsmöten, Sky City Arlanda
2019-05-21 10.00 – 2019-05-22 13.00	Gemensamt och enskilda Rådsmöten, Krusenberg
2019-09-17 09.30-16.00	Enskilda rådsmöten, Sky City Arlanda
2019-11-19 10.00 – 2019-11-20 13.00	Gemensamt och enskilda Rådsmöten, Krusenberg

Respektive rådssekreterare skickar ut kallelse.

Vid protokollet:

Svante Wikner/Mats Hansson

Justerat:

Patrick Bäckström

Lars Svensson

Mats Boström